

ORIENTERING OM TILRETTELEGGING MED PENN OG PAPIR VED DIGITAL EKSAMEN

til Programrådet for Master i rettsvitenskap

Dato: 07.08.2012
Vår ref.: 2012/3072
Saksbehandler: Aleksander Lorentzen

Saken gjelder

På bakgrunn av tidligere forespørsel¹ orienteres PMR med dette om hvordan fakultetet vil håndtere tilrettelagt eksamen for kandidater som ønsker å skrive med penn og papir.

Oppsummering

Ettersom fakultetet innfører digital skoleeksamen for hele kandidatgruppen i JUS4211 fra høst 2012, er det ikke ønskelig at det innvilges automatisk unntak fra digital eksamen uten nærmere vurdering. Behovet oppstår derfor for å kartlegge hvilke tilretteleggingsbehov som vil oppstå, og vurdere hvilke krav fakultetet kan stille for å innvilge søknader om å gjennomføre eksamen med penn og papir.

Denne problemstillingen er diskutert med eksamensseksjonen og Tilretteleggingstjenesten ved UiO. En nærmere redegjørelse av drøftingen er gitt nedenfor.

Det er enstemmig støtte til at fakultetet bør praktisere et overordnet rettferdighetsprinsipp med lik behandling av like tilfeller. Etter en helhetlig vurdering kan dette best oppnås med et krav om dokumentasjon for slike søknader.

Fakultetet bør legge seg på lik praksis som ordinær tilrettelegging, men med en viss modifikasjon:

«Alle kandidater som søker om tilrettelagt eksamen må fremlegge dokumentasjon på at deres funksjonsnedsettelse eller helseplage medfører tilstrekkelig ulemper i en eksamenssituasjon til at de kan få innvilget tilrettelegging. Tungtveiende hensyn kan føre til unntak fra denne hovedregelen.»

¹ Se protokoll fra ekstraordinært møte 24. mai 2012 sak 2.

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

1. Tilrettelegging ved ordinær eksamen

I dag kan kandidater etter søknad få innvilget tilrettelegging i form av PC for å kompensere for de ulemper funksjonsnedsettelsen eller helsetilstanden medfører i en eksamenssituasjon.

Denne tilretteleggingen er ansett å gi en betydelig fordel i forhold til andre kandidater, og kandidater som søker om tilrettelagt eksamen må derfor fremlegge dokumentasjon på at de har så store ulemper i en eksamenssituasjon at bruken av PC vil være en rimelig kompensasjon.

UiO definerer formålet til tilrettelegging ved eksamen som:

«[formålet er]... å oppveie de ulemper nedsatt funksjonsevne / helseproblemet medfører ved eksamen. Samtidig skal man i størst mulig grad sørge for at samtlige eksamenskandidater prøves likt. De tiltak som anbefales skal derfor være tilstrekkelige, men ikke nødvendigvis optimale. Det dokumenterte handikappet skal avhjelpes, uten at kandidater gis særfordeler.»²

Dette må legges til grunn ved vurderingen om tilrettelegging ved digital eksamen.

Ved ordinær tilrettelegging må kandidater søke om tilrettelegging med nødvendig dokumentasjon fra sakkyndige innen 1. februar / september. Det anbefales at de fyller ut vedlagt skjema³, men det er ikke et absolutt krav.

2. «Omvendt tilrettelegging» ved digital eksamen

Ved at fakultetet innfører digital eksamen vil situasjonen endre seg i forhold til behovet for tilrettelegging. Fakultetet vil trolig motta søknader fra kandidater som av ulike årsaker ikke kan skrive på PC, og situasjonen for kandidater som til nå har fått innvilget tilrettelegging med PC vil endres ved at alle kandidatene får tilgang til PC.

Fakultetet vil trolig motta søknader fra følgende grupper av kandidater:

- 1) Kandidater som ikke kan skrive på PC av medisinske årsaker.
- 2) Kandidater som har begrenset med datakunnskap, og som ikke føler seg komfortable med arbeidsflyten en digital eksamen tilbyr.
- 3) Kandidater som ikke ønsker å skrive på PC av andre årsaker.

² Se vedlegg 1.

³ Se vedlegg 1.

2.1 Kandidater som ikke kan skrive på PC av medisinske årsaker

Situasjonen for disse kandidatene vil ikke endre seg; fakultetet bør derfor kreve dokumentasjon på lik linje med tilrettelegging ved ordinær eksamen.

2.2 Kandidater med begrenset datakunnskap

Basert på erfaring er det noen kandidater som har begrenset datakunnskap, og som vil ha utfordringer med å tilpasse seg arbeidsflyten en digital eksamen krever uten ytterligere opplæring. Dette vil omfatte så vel de kandidatene som ikke klarer å bruke en PC, men også de som mener de skriver saktere på PC enn for hånd.

Det er viktig å sikre at denne studentgruppen blir ivaretatt gjennom opplæring og brukerstøtte. Prosjektgruppen ønsker å være proaktive i slike tilfeller og vil iverksette følgende tiltak:

- Det er utplassert en eksamensmaskin på juritekskontoret som kandidater fritt kan benytte for å gjøre seg kjent med eksamensoppsettet.
- Veiledninger vil bli publisert på fakultetets nettsider 13. august.
- Juriteket vil tilby generell veiledning, samt en-til-en opplæring, for kandidater som måtte ha behov for det.
- Juriteket vil tilby et innføringskurs for digital eksamen i uke 38 og 45.
- Det vil avholdes prøveeksamen i uke 41 hvor kandidater får mulighet til å løse en fakultetsoppgave på en eksamensmaskin, akkurat som under digital eksamen.

Prosjektgruppen mener at dette er tilstrekkelige tiltak for å avhjelpe de utfordringer som denne kandidatgruppen vil møte. Videre mener prosjektgruppen, og støttes her av Tilretteleggingstjenesten, at dersom kandidater i denne gruppen av ulike grunner mener at de ikke kan avlegge digital eksamen, må de fremlegge dokumentasjon som underbygger dette. Ved tungtveiende hensyn bør fakultetet kunne være lempelig med kravet om dokumentasjon. Det er viktig å understreke at dette er et pilotprosjekt, noe som tilsier at fakultetet bør ha et visst skjønn i utøvelsen av dette kravet.

2.3 Kandidater som ikke ønsker å skrive på PC av andre årsaker

Dette er en gruppe som potensielt kan omfatte et vidt spekter av kandidater, og det er vanskelig å si noe konkret. Utgangspunktet bør allikevel være et krav om dokumentasjon fra sakkyndige – noe Tilretteleggingstjenesten er enig i.

Prosjektgruppen mener, etter diskusjon med eksamensseksjonen, at *andre tungtveiende hensyn* fra kandidatens side bør tas med i vurderingen om tilrettelegging i slike tilfeller. De enkelte tilfellene må vurderes konkret for å se om det gir rom for å lempe kravet om dokumentasjon.

Se for øvrig tiltak under punkt 2.2

3. Krav til dokumentasjon

Alle kandidater som søker om tilrettelagt eksamen må fremlegge dokumentasjon fra sakkyndige på at deres funksjonsnedsettelse eller helseplage medfører tilstrekkelig ulemper i en eksamenssituasjon til at de kan få innvilget tilrettelegging. Dette vil ikke endre seg selv om alle kandidater får anledning til å skrive på PC. De kandidatene som derfor mener at de blir stilt dårligere enn andre som bruker PC uten funksjonsnedsettelse, må derfor fremlegge dokumentasjon som begrunner dette i en søknad.

Tilretteleggingstjenesten har formulert kravet til dokumentasjonen på følgende måte:

En diagnose gir ikke automatisk rett til tilrettelegging. Beskrivelsen av kandidatens nedsatte funksjonsevne / helseproblem må være utførlig nok til at eksamenskonsulenten har grunnlag for å innvilge rimelig kompensasjon (for ulempen i eksamenssituasjonen). Det skal også sette eksamenskonsulenten i stand til å sammenligne med andre kandidater med tilsvarende tilstander

Det skal framgå av dokumentasjonen hvilke ulemper kandidaten har i eksamenssituasjonen. Videre skal det gå fram om tilstanden er kronisk eller akutt.

Dokumentasjonen skal gjøre det mulig for fakultetssekretariatet å bestemme hvilke tiltak som bør iverksettes for å lette eksamenssituasjonen for den enkelte kandidat.

UiO foretrekker at vedlagte skjema brukes, men annen utfyllende attest kan også aksepteres. Denne må inneholde tilsvarende informasjon som skjemaet.⁴

Kravet til dokumentasjon underbygges av et rettferdighetshensyn hvor ressurssterke kandidater ikke skal favoriseres.

⁴ Se vedlegg 1.

Vedlegg 1: Informasjonsbrev og skjema til lege / sakkyndig

Informasjon til lege/sakkyndig

Studenter som av medisinske eller andre grunner har behov for tilrettelegging ved eksamen må søke om dette innen gjeldende frister (1. februar/1. september).

FORMÅL MED TILRETTELEGGING VED EKSAMEN

Tilrettelegging skal ha som formål å oppveie de ulemper nedsatt funksjonsevne / helseproblemet medfører ved eksamen. Samtidig skal man i størst mulig grad sørge for at samtlige eksamenskandidater prøves likt. De tiltak som anbefales skal derfor være tilstrekkelige, men ikke nødvendigvis optimale. Det dokumenterte handikappet skal avhjelpes, uten at kandidater gis særfordeler.

En diagnose gir ikke automatisk rett til tilrettelegging. Beskrivelsen av studentens nedsatte funksjonsevne / helseproblem må være utførlig nok til at eksamenskonsulenten har grunnlag for å innvilge rimelig kompensasjon (for ulempen i eksamenssituasjonen). Det skal også sette eksamenskonsulenten i stand til å sammenligne med andre studenter med tilsvarende tilstander.

KRAV TIL DOKUMENTASJON VED SØKNAD OM TILRETTELEGGING VED EKSAMEN

- Det skal framgå av dokumentasjonen hvilke ulemper studenten har i eksamenssituasjonen. Videre skal det gå fram om tilstanden er kronisk eller akutt.
- Dokumentasjonen skal gjøre det mulig for fakultetssekretariatet å bestemme hvilke tiltak som bør iverksettes for å lette eksamenssituasjonen for den enkelte student.
- Universitetet i Oslo foretrekker at vedlagte skjema brukes, men annen utfyllende attest kan også aksepteres. Denne må inneholde tilsvarende informasjon som skjemaet.

Søknader om særordninger behandles konfidensielt av eksamenskonsulent ved hvert fakultet. På bakgrunn av overnevnte opplysninger ber vi lege/sakkyndig fylle ut vedlagte skjema. Studenten må samtykke i at opplysninger blir gitt.

OM NOEN TILSTANDER

Allergi

Allergi gir i utgangspunktet ikke grunnlag for ekstra tid til eksamen. Medisiner mot allergi gir stort sett lite bivirkninger. Det er derfor vanligvis ikke grunnlag for å si at studentene har en urimelig ulempe i eksamenssituasjonen. Allergi blir derfor behandlet som en akutt plage/sykdom. Det kreves legeattest som er datert tidligst 7 dager før første eksamensdato, og denne leveres eksamenskonsulenten senest kl.12 dagen før eksamensdagen. Legeattesten må dokumentere hva slags allergiplager det gjelder. Det kan ikke påregnes å få utvidet eksamenstid dersom sesongen for vedkommende allergi er over.

Seneskjedebetennelse

Det kan innvilges bruk av tusj eller blyant for studenter med senebetennelse og som ikke kan skrive hardt nok med kulepenn til at det blir gjennomslag. Eksamenskontoret vil ta kopier av eksamensbesvarelsen. Ved kroniske og alvorlige plager kan det innvilges utvidet tid. Det må i så fall stå i attesten. I enkelte tilfeller hvor studenter ikke kan/eller vil ha vanskelig for å kunne gjennomføre eksamen uten at de får bruke pc, kan dette også innvilges. Det må da stå eksplisitt i attesten.

Andre tilstander

En diagnose gir ikke automatisk rett til tilrettelegging. Det finnes sykdommer/ tilstander som kan føre til vansker i løpet av eksamen. Eksempler er epilepsi, diabetes eller migrene, der anfall eller føling vil gå ut over eksamenstiden. Studenter som er engstelige for at det skal skje, skal søke på vanlig måte innen fristen og legge ved dokumentasjon. Ved et eventuelt anfall vil tiden studenten har mistet, bli lagt til eksamenstiden. Andre studenter som har sykdommer/tilstander som medfører behov for hvile, kan få dette innvilget dersom det går fram av dokumentasjonen. Hviletid skal brukes til hvile og ikke til eksamensarbeid.

Skjema fra lege/sakkyndig i forbindelse med søknad om tilrettelegging ved eksamen

(Må fylles ut for at søknaden skal kunne behandles)

Pasientens navn:

Adresse:

Fødselsdato:

Hvor lenge er attesten gyldig:

1. Beskrivelse av sykdom/nedsatt funksjonsevne (eventuell diagnose):

.....
.....
.....

2. Er tilstanden: Akutt Kronisk

3. Fører sykdommen/funksjonshemmingen til spesielle problemer under eksamen?

- muntlig Ja Nei

- skriftlig skoleeksamen Ja Nei

- skriftlig hjemmeeksamen Ja Nei

Eventuell beskrivelse av situasjonen:

.....
.....

4. Hvilke tiltak mener du må til for å oppveie ulempene studenten har i eksamenssituasjonen?

.....
.....
.....

Sted: Dato:

Legens underskrift og stempel: